

Zsidó vallás és kultúra (jidiskejt) 1.  
Komoróczy Szonja  
(ld. <http://hebraisztika.hu/site/kurzuslist.htm>)

**Szemeszter:** 2015/16 I. (őszi) félév

**Szak:** Hebraisztika

**Óra időpontja:** Kedd 12-13:30

**Óra helyszíne:**

**Kurzuskód:** BBN-HEB11-221

**További kurzuskód:** VAL11-131

**További kurzuskód:** BBN-BIB-611

**További kódok (ha van):**

**Kurzus leírása:**

**A kurzus célja:**

A kurzus két féléve során a diákok megismerkednek a zsidó vallás alapjaival: a hétköznapi és az ünnepek törvényeivel, szokásaival. Az első félévben általános fogalmakkal, a hétköznapiakkal, a szombattal, a kósersággal és az egyes életszakaszok ünnepeivel fogunk foglalkozni, a második félévben pedig a naptári év ünnepeit vesszük végig, azok szokásaival, forrásaival.

**A kurzus tematikája:**

- \* A zsidó naptár: évek, hónapok, hetek, szombat és ünnepek
- \* Jiddiskejt: fogalmak; források; halakha - minhag
- \* Közösségi élet és intézmények
- \* Mindennapi élet
- \* Kóser / tréfli
- \* Zsidó életút: gyerekkor, felnőttkor, halál
- \* Sabesz elméletben és gyakorlatban
- \* Tóraolvasás

**A jegyszerzés feltételei:**

Az órákon való részvétel erősen ajánlott.

A félév végén írásbeli vizsga lesz, a vizsga anyagát az órákon elhangzott anyagon kívül a handout-ok, illetve a megadott kötelező irodalom (a négy könyv közül legalább az egyik) releváns fejezetei képezik. A vizsga eredménye a félév végi érdemjegy 60%-át teszi ki. A maradék 40%-ot a félév során leadott élménybeszámolók teszik ki.

Az órák látogatásán kívül kötelező legalább háromszor, más-más helyre zsinagógába menni imára, melyek közül legalább az egyik délelőtti ima legyen, tóraolvasással. Ennek tapasztalatairól összesen egy rövid beszámolót kell készíteni (kb. 2-3 oldal, Times New Roman, 12-es betűtípus, 2-es sorköz). A dolgozat beadási határideje: november 2, hétfő reggel 10. Ez a dolgozat az érdemjegy 20%-át teszi ki.

A félév során el kell olvasni legalább két zsidó témájú, könnyed regényt. Nem kötelező a lentebb ajánlott regényekből választani, de amennyiben a választott mű nem szerepel a listán azt előre, legkésőbb november 3-ig egyeztetni kell! A leadandó második dolgozatban ezt a művet kell elemezni a zsidó vallás és hagyomány szempontjából (kb. 4 oldal). Leadási határidő: december 4. péntek, 12 óra. Ez a dolgozat az érdemjegy 20%-át teszi ki.

**Kötelező irodalom:** (az alábbi könyvek közül legalább az egyikből a releváns fejezetek):  
Donin, Hayim Halevy, *Zsidónak lenni...* (Interart Studio, 1991)

Komoróczy Géza (ed.), *A zsidó Budapest: Emlékek, szertartások, történelem*, 2 vols. (Hungaria Judaica; Budapest: Városháza, MTA Judaisztikai Kutatócsoport, 1995)

Lau, Israel Meir, *A zsidó élet törvényei* (Jerusalem: Machon Massoret Yeshivat Hayye Moshe 1994)

Oláh János, *Judaisztika* (Budapest: Bookmaker, 2005)

**Ajánlott irodalom:** (kézikönyv-szerűen)

*Encyclopaedia Judaica*, 16 vols. (Jerusalem: Encyclopaedia Judaica, 1972)

Chill, Abraham, *The Minhagim: The Customs and Ceremonies of Judaism, Their Origins and Rationale* (New York: Sepher Hermon Press, 1979)

Klein, Isaac, *A Guide to Jewish Religious Practice* (New York: JTS, 1992) Ujvári Péter (ed.), *Magyar zsidó lexikon* (Budapest: Magyar zsidó lexikon, 1929)

**Ajánlott olvasmányok** (olvasási élményként):

Abraham, Pearl, *A rabbi lánya* (Budapest: Ulpius, 2002)

Kemelman, Harry, *A rabbi...* sorozat könyvei (Budapest: Konkrét, 2007-2010)

Mirvis, Tova *A betért* (Budapest: Ulpius, 2004)

Nattel, Lilian, *A gettó lánya* (Budapest: Ulpius, 2004)

Potok, Chaim, *A kiválasztott* (Budapest: Ulpius, 2001)